

کلانژیوکارسینوما (CCA) سرطان مجاری صفراوی

عملکرد مجاری صفراوی چیست؟

مجاری صفراوی لوله‌هایی هستند که کبد و کیسه صفرا را به روده باریک متصل می‌کنند. صفرا در کبد تولید می‌شود و این مجاری، صفرا را از کبد و کیسه صفرا به روده باریک منتقل می‌کنند تا به هضم چربی‌ها کمک کنند.

کلانژیوکارسینوما چیست؟

نوعی سرطان در مجاری صفراوی است.

این بیماری بسته به محل درگیری مجرا به سه نوع اصلی تقسیم می‌شود:

1. کلانژیوکارسینوما داخل‌کبدی (iCCA)
▪ در مجاری صفراوی داخل کبد ایجاد می‌شود
2. کلانژیوکارسینوما خارج‌کبدی یا دیستال (dCCA)
▪ در بخش‌هایی از مجاری صفراوی که خارج از کبد قرار دارند، ایجاد می‌شود
3. کلانژیوکارسینوما ناف کبدی یا تومور کلاتسکین (pCCA)
▪ در نقطه اتصال مجاری صفراوی راست و چپ (محل تلاقی مجاری) ایجاد می‌شود

Gonzalez, E., Lammert, F., Marzioni, M., Macias, R. I. R., Marin, J. J. G., ... Banales, J. M. (2020). بیماران مبتلا به کلانژیوکارسینوما نمایه‌های خاصی از RNA را در وزیکول‌های خارج‌سلولی سرم و ادرار نشان می‌دهند که نشان‌دهنده نمود تومور است: زیست‌نشانگرهای نوین برای تشخیص بیماری از طریق نمونه‌گیری مایع. *Cells*, 9(3), 1-33. <https://doi.org/10.3390/cells9030721>

مایو کلینیک Mayo Clinic (2023). کلانژیوکارسینوما (سرطان مجاری صفراوی). برگرفته از: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/cholangiocarcinoma/symptoms-causes/syc-20352408>

Oh, D-Y., He, A.R., Qin, S., Chen, L-T., Okusaka, T., Vogel, A.,... Valle, J.W (2022). دور‌الومب همراه با جم‌سیتابین و سیس‌پلاتین در سرطان پیشرفته‌ی دستگاه صفراوی. *New England Journal of Medicine*. جلد 1، شماره 8. doi: 10.1056/EVIDoa2200015

Ramjeesingh, R., Chaudhury, P., Tam, V.C., Roberge, D., Lim, H.J., Knox, J.J., Asselah, J., Doucette, S., Chhiber, N. & Goodwin, R (2023). راهنمای عملی برای درمان سیستمیک سرطان مجاری صفراوی در کانادا. *Current Oncology*. جلد 30، شماره 7132 تا 7150. doi: 10.3390/currncol30080517
برگرفته از: <https://www.mdpi.com/journal/currncol>

Simile, M.M., Bagella, P., Vidili, G., Spanu, A., Manetti, R., Seddaiu, M.A., Paliogiannis, P. .... (2019). درمان‌های هدفمند در کلانژیوکارسینوما: شواهدی نوظهور از کارآزمایی‌های بالینی. *Medicina (Kaunas)*. جلد 55، شماره 2: 42. doi: 10.3390/medicina55020042

برای ایجاد تصاویر David R. Purnell, MA, AMI تشکر ویژه از <https://www.linkedin.com/in/purnellmedicalillustration>

مارس 2025/bjc
mychcc.ca

تحقیقات بالینی

- ✓ وبسایت CAPTUR (کانادا) <https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT03297606>
- ✓ وبسایت بین‌المللی کار آز مایی‌های بالینی <https://www.clinicaltrials.gov>

پیش‌آگهی

- ✓ این سرطان نه‌اجمی است و میانگین نرخ زنده ماندن حدود 24 ماه برآورد می‌شود
- ✓ در حال حاضر، تنها روش درمان قطعی، برداشت کامل تومور از طریق جراحی است
- ✓ نرخ زنده ماندن جهانی بیماران 10% است

پیشگیری

- ✓ سیگار را ترک کنید
- ✓ کاهش خطر ابتلا به بیماری‌های کبدی:
  - مصرف متعادل الکل (0 تا 2 نوبت در هفته)
- ✓ حفظ وزن سالم
- ✓ پخت کامل گوشت
- ✓ رعایت نکات ایمنی هنگام کار با مواد شیمیایی

منابع

انجمن سرطان کانادا (2023). سرطان مجاری صفراوی چیست؟ برگرفته از: <https://cancer.ca/en/search#q=what%20is%20bile%20duct%20cancer&sort=relevancy>

Gupta, A. & Dixon, E. (2017). اپیدمیولوژی و عوامل خطر کلانژیوکارسینوما: کلانژیوکارسینوم داخل‌کبدی.

نشریه Hepatobiliary Surgery and Nutrition، جلد 6، شماره 2: صفحات 101-104. doi: 10.21037/hbsn.2017.01.02

Kirstein, M.M. & Vogel, A. (2016). اپیدمیولوژی و عوامل خطر کلانژیوکارسینوما. نشریه Visceral Medicine، جلد 32، شماره 6. صفحات 395-400. doi: 10.1159/000453013

Lapitz, A., Arbelaz, A., O'Rourke, C. J., Lavin, J. L., Casta, A. L., Ibarra, C., Jimeno, J. P., Santos-Laso, A., Izquierdo-Sanchez, L., Krawczyk, M., Perugorria, M. J., Jimenez-Aguero, R., Sanchez-Campos, A., Riaño, I.,

علائم و نشانه‌ها

- ✓ یرقان (زردی پوست و چشم‌ها)
- ✓ ادرار تیره‌رنگ
- ✓ مدفوع کمرنگ
- ✓ درد شکمی
- ✓ خارش پوست
- ✓ تب
- ✓ حالت تهوع و استفراغ
- ✓ خستگی
- ✓ کاهش وزن

عوامل خطرزا

- ✓ بیشتر موارد CCA بدون علت مشخص بروز می‌کنند
- ✓ کلانژییت اسکروزان اولیه (PSC)
  - یک بیماری خودایمنی است
- ✓ سنگ‌های صفراوی اولیه
- ✓ عفونت مزمن ویروسی با هپاتیت B یا C
- ✓ کولیت اولسراتیو (زخم روده بزرگ)
- ✓ انگل‌های کبدی (کرم‌های انگلی)
- ✓ دیابت
- ✓ تماس با مواد شیمیایی
- ✓ اختلالات مادرزادی:
  - اتصال غیرطبیعی مجاری صفراوی و مجرای پانکراس و وجود کیست‌های کلدوکل
  - گشادشدگی‌های غیرطبیعی مجاری صفراوی خارج از کبد (نادر)

عوامل مرتبط با کلانژیوکارسینوما

- ✓ چاقی
- ✓ مصرف الکل
- ✓ مصرف دخانیات
- ✓ سیروز کبدی
- ✓ MASLD (بیماری کبد چرب استئاتوتیک مرتبط با اختلال متابولیک)
- ✓ سندروم متابولیک

تشخیص

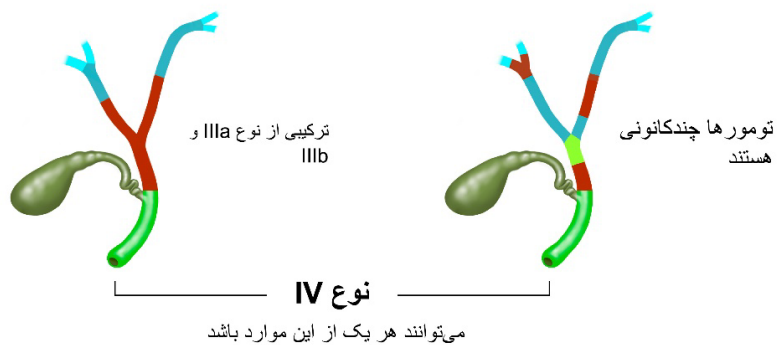
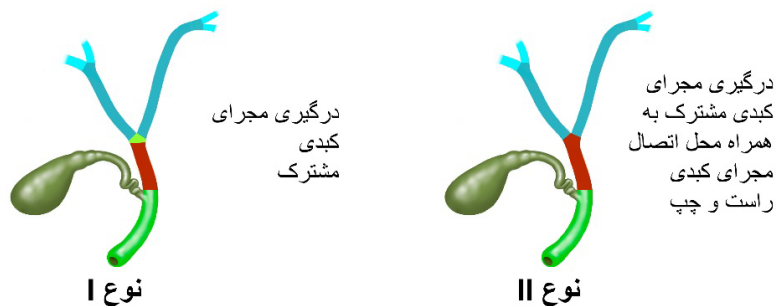
- ✓ آزمایش‌های بیوشیمی خون.
- ✓ آزمایش‌های مارکر توموری. CEA و CA-19-9
- ✓ نمونه‌برداری
- ✓ سونوگرافی
- ✓ سی‌تی‌اسکن.
- ✓ لاپاروسکوپی.
- ✓ نشانگرهای زیستی
- ✓ بافت برداری مایع ctDNA

درمان

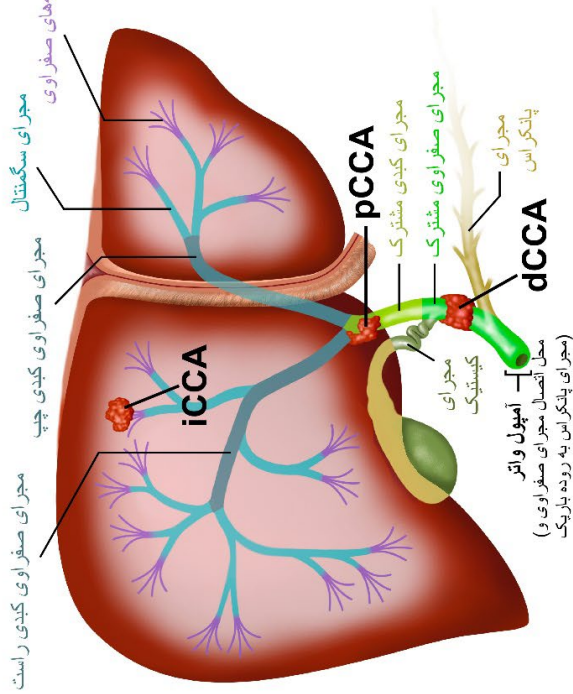
در باره گزینه‌های درمانی با پزشک خود گفتگو کنید.

- ✓ جراحی:
  - برداشتن بخشی از مجرای صفراوی در صورت کوچک بودن تومور، یا هیپاتکتومی جزئی، یا عمل ویپل (Whipple)
- ✓ درمان کمکی پس از جراحی:
  - شیمی‌درمانی یا پرتودرمانی برای کاهش احتمال بازگشت سرطان
- ✓ جراحی تسکینی:
  - بای‌پس صفراوی یا جای‌گذاری استنت از طریق آندوسکوپی
- ✓ پرتودرمانی
- ✓ استفاده از داروهای برای توقف رشد سلول‌های سرطانی
- ✓ شیمی‌درمانی ناحیه‌ای
- ✓ ایمونوتراپی
- ✓ درمان هدفمند

سرطان‌های اطراف ناف کبد رده‌بندی بیسموت-کورلت

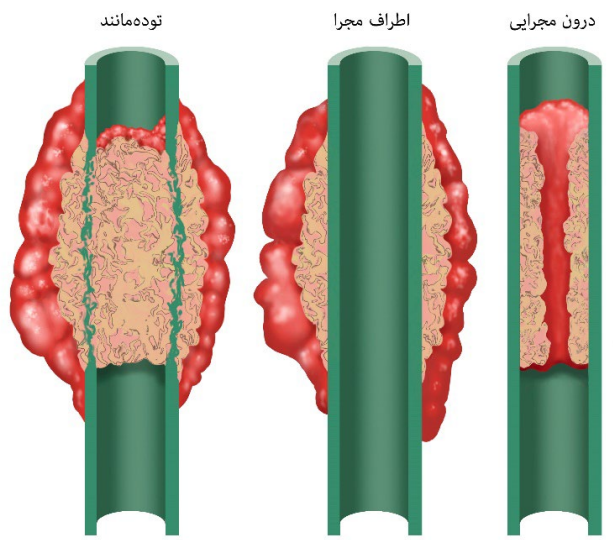
سرطان مجاری صفراوی (CCA)

iCCA / مجرای صفراوی داخل کبدی «مجاری صفراوی مرتبه دوم»	مجرای صفراوی کبدی چپ ↕ مجرای سگمنتال
pCCA / «خارج کبدی» / «پری هیلار» / «هیلار»	مجاری صفراوی کبدی راست و چپ
dCCA / «خارج کبدی» «ناحیه انتهایی»	مجرای کبدی مشترک مجرای صفراوی مشترک

تقسیم بندی مورفولوژیک تومورهای صفراوی

سیستم صفراوی

